

GEDRAGSCODE SPORTVISSERIJ VLAANDEREN LEDEN EN CLUBS

1. Inleiding

Als lid van een sportfederatie respecteer je een aantal gedragscodes. Een gedragscode zorgt ervoor dat clubleden op een ethisch verantwoorde manier hun sport kunnen uitoefenen bij hun sportclub.

Een gedragscode is een soort richtlijn of voorgeschreven houding die we als sportfederatie onderschrijven en verwachten van onze federaties, clubs en leden. In deze voorgeschreven houding zijn de kerndoelstellingen van de federatie vervat. Er bestaan verschillende codes, zo zijn er codes die de omgang tussen de clubleden bepalen maar ook codes met betrekking tot de relatie tussen clubleden en de natuur, meerbepaald het hengelen zelf of zelfs het gebruik van bepaalde materialen.

Het bestuur is eindverantwoordelijke voor de naleving van deze gedragscode. Het bestuur is belast met de uitvoering en is daarin volledig gemandateerd. Het melden van onzorgvuldigheden met betrekking tot de gedragscode, door wie dan ook, zal nimmer nadelige gevolgen hebben voor de melder.

2. Kernwaarden

Voor Sportvisserij Vlaanderen en haar medewerkers staan de onderstaande vier kernwaarden centraal:

Betrouwbaarheid:

wij staan voor kwaliteit en kwantiteit zoals omschreven in de visietekst van de federatie en voor de integriteit van ons handelen als zodanig daarin.

Transparantie:

Transparantie gaat over de openheid, zichtbaarheid en de toegankelijkheid van onze organisatie. Wij laten altijd zien wie we zijn, waar we voor staan, wat we doen en wat onze resultaten zijn.

Respect:

wij dienen de belangen van onze stakeholders (leden, medewerkers in onderlinge samenhang, samenleving als geheel, adverteerders) in alle bevoegde facetten. Respect voor onze partners staat hier steeds centraal in.

Energiek:

wij zijn ambitieus, wij meten ons aan, maar werken ook intensief samen, met andere (koepel)organisaties en specialistische groeperingen ten einde onze doelstellingen met betrekking tot de doelgroep en de hengelsport in het algemeen te realiseren.

3. Gedragscodes

3.1. Algemene gedragscode hengelen.

Sportvissers hebben de verplichting om met zorg en respect met de vissen om te gaan. Hengelen is een sport waarbij levende vissen betrokken zijn. Onzorgvuldige handelingen van de hengelaar kunnen nadelig zijn voor het welzijn van het dier. Als je onderstaande gedragsregels respecteert wordt de kans op schade geminimaliseerd.

- Respecteer de wetgeving. Wees steeds in het bezit van een geldige visvergunning.
- Levende of dode vissen kunnen gevaarlijke visziektes verspreiden. Zet een gevangen vis daarom alleen terug in het water waar je hem gehaakt hebt.
- Het materiaal dient geschikt te zijn voor de beoogde vissoort, let hierbij op dat:
  - De vis alleen in de bek wordt gehaakt en de haak niet kan 'inslikken'.
  - De lijn niet onnodig breekt (gebruik sterk genoeg materiaal).
  - De dril zo kort mogelijk duurt.
  - Eventuele verwondingen zoveel mogelijk worden voorkomen.
  - De vis dient zorgvuldig te worden geland, tijdens het onthaken moet de vis voldoende ondersteund worden zonder echter in de vis te knijpen.
- Vissen mogen alleen levend bewaard worden in geschikte leefnetten, zie ook: 'Gebruik van een leefnet.'
- Zet een gevangen vis in een zo goed mogelijke conditie terug, dit kan je garanderen door:
  - Zorgvuldig te handelen. Gebruik middelen die tijdens het binnenhalen/onthaken en/of terugzetten van de vis geen verwondingen aan de organen of de slijmlaag van de vis kunnen veroorzaken.
  - Beschik steeds over een hakensteker, onthaaktang en een geschikt landingsmiddel.
  - Gebruik bij voorkeur weerhaakloze haken.
  - Houd de tijd die de vis uit het water is zo kort mogelijk.
  - Raak de gevangen vissen alleen met natte handen aan.
  - Onthaken doe je, indien mogelijk, best in het water.
  - Probeer het contact met de ogen of kieuwen te vermijden.
  - Bij het vissen op roofvis is het aangewezen om een speciale tang (voor meertandige haken) te gebruiken.
  - Gebruik bij het vissen op grotere vissen (vb. karper) steeds een onthaakmat.
  - Indien een vis te diep gehaakt is, dient de lijn zo dicht mogelijk tegen de haak te worden afgeknipt. Zet de vis alleen terug als de kans op overleven groot genoeg is.
  - Zet ernstig gewonde vissen niet terug, dood ze direct en neem ze naar huis.
- Ondersteun de vis bij het terugzetten tot hij op eigen kracht kan weggkomen.
- Vissen die voor eigen consumptie bestemd zijn dienen, liefst vóór het onthaken, te worden gedood door een stevige klap op de kop. Dit dient bij voorkeur te gebeuren door een priester of een ander geschikt voorwerp. Hierna dienen de kieuwbogen doorgesneden te worden.
- Laat géén vismateriaal of afval achter in de natuur.
- De visser let bij de spreiding van zijn lijnen erop dat hij geen belemmering of gevaar vormt voor andere medevissers.
- Zorg dat je geluid (overlast) beperkt blijft.
- Niemand kan buiten de eigenlijke vispartij aanspraak maken op een openbare visstek.

- Ga zorgvuldig om met lood; het is giftig voor mens en dier. Als je het niet meer gebruikt deponeer je het best bij het klein gevaarlijk afval.
- Gebruik zo veel mogelijk zogenaamde “loodvervangers”. Het is in de toekomst niet uitgesloten dat het gebruik van lood niet meer zal toegestaan worden zoals dit reeds in vele Scandinavische landen het geval is.

3.2. Algemene gedragscode met betrekking tot de natuur.

- Bij de planning van een buitensportactiviteit houden wij rekening met de natuurlijke kenmerken en waarden van het natuurgebied waar de activiteit plaatsvindt.
  - Afspraken met de natuurterreineigenaren zijn hierbij leidend.
  - Respecteer plaatselijke regels en bevoegdheden zoals openstellingstijden en gereguleerde toegangsmogelijkheden in de natuurgebieden.
  - Er wordt gezorgd dat er geen afval achterblijft door de deelnemers.
- Blijf steeds op de voorziene paden., behalve als je er een toelating voor gekregen hebt.
- Zorg voor zo weinig mogelijk verstoring van het natuurleven. Benader of jaag aanwezige dieren niet op of weg.
- Houd rekening met broedseizoenen, rustperiodes, etc.
- Lawaai kan beter vermeden worden. Het is niet enkel hinderlijk voor de natuur maar ook voor medehengelaars en vormt vaak een bron van frustratie.
- Houd rekening met andere natuurrecreanten.
- Laat hekken/poortjes in natuurdomeinen nooit open staan.
- Laat geen afval achter. Gebruikte stukken nylon of gevlochten draad horen enkel in de vuilbak thuis. Het kan een langzame doodstrijd worden voor vele dieren op, in of nabij het water wanneer ze er in verstrikt geraken. Laat ook geen voedingsresten of blikjes achter. Het trekt stevast ongedierte zoals bruine ratten aan.

3.3. Algemene gedragscode met betrekking tot begeleider/initiators

Deze code moet zorgen voor een sfeer van veiligheid en respect tussen begeleider/initiator en sporters anderszijds. Omdat deze code zéér specifiek en uitgebreid is sommen we hier enkele regels op en verwijzen we voor het volledige overzicht door naar de gedrukte of online op www.sportvisserijvlaanderen.be.

- De begeleider/initiator onthoudt zich van elke vorm van (machts)misbruik of seksuele intimidatie tegenover de sporter.
- De begeleider/initiator zal de sporter geen (im)materiële vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen. Ook de begeleider/initiator aanvaardt geen financiële beloning of geschenken van de sporter die in onevenredige verhouding tot de gebruikelijke dan wel afgesproken honorering staan.
- De begeleider/initiator zal er actief op toezien dat deze regels worden nageleefd door iedereen die bij de sporter is betrokken.
- In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider/initiator in de geest hiervan te handelen.
- De begeleider/initiator mag de sporter niet op een zodanige wijze aanraken dat de sporter en/of de begeleider deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard zal ervaren.
- De begeleider/initiator onthoudt zich van seksueel getinte verbale intimiteiten.
- De begeleider/initiator zal tijdens trainings(stages), wedstrijden en reizen gereserveerd en met respect omgaan met de sporter en met de ruimte waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de hotelkamer.
- De begeleider/initiator heeft de plicht de sporter te beschermen tegen schade en (machts)misbruik als gevolg van seksuele intimidatie. Daar waar bekend of geregeld is wie de belangen van de (jeugdige) sporter behartigt, is de begeleider/initiator verplicht met deze personen of instanties samen te werken, opdat zij hun werk goed kunnen uitoefenen.

3.4. Begeleiders/initiators beoefenen een voorbeeldfunctie

Begeleiders, initiators dienen te allen tijde te handelen naar hun voorbeeldfunctie. Kinderen zijn erg beïnvloedbaar. Zij kijken naar volwassenen zodat ze het gedrag en de gewoontes van de volwassenen kunnen overnemen. Vooral jonge kinderen leren op deze manier. Hieronder verstaan we het handelen met inachtneming van de rol die de begeleider/initiator vervult. Concreet kunnen we dit stellen als:

- Geen (overmatig) alcoholgebruik in bijzijn van de te begeleiden jongeren.
- Niet roken in het bijzijn van de te begeleiden jongeren.
- Geen discriminerende handelingen of uitspraken tegenover of in het bijzijn van de te begeleiden jongeren.
- Geen handelingen of uitspraken stellen die ingaan tegen de gedragscode van Sportvisserij Vlaanderen.

3.5. Omgaan met kritiek

Ondanks het feit dat het sportvissen in ons land maatschappelijk aanvaard is, staat het bij sommige mensen, o.a. natuur- en dierenbeschermers, toch ter discussie. Het is belangrijk hier als sportvisser correct op te reageren. Aan de hand van onderstaande puntjes kan je een correct, beleefd antwoord formuleren.

- Ga nooit (terug-)schelden. Dit is slecht voor het imago van de sportvisser.
- Probeer steeds met rede en onderbouwd te antwoorden.
- Toon met welk (licht) materiaal er gevist wordt en welke maatregelen je neemt om het leed van de vissen te beperken.
- Vertel wat de georganiseerde hengelsport doet ten behoeve van het water- en leefmilieu.
- Ga nooit in op provocatie, ga liever weg of schakel de politie in als u gehinderd wordt in uw visrechten.

4. Algemene gedragscode met betrekking tot het hengelen

Sportvissers hebben de verplichting om met zorg en respect met de vissen om te gaan. Vissen is een sport waarbij levende vissen betrokken zijn. De onzorgvuldige handelingen van de visser kan een negatief gevolg hebben op het welzijn van het dier. Als je onderstaande gedragsregels respecteert wordt de kans op schade geminimaliseerd.

- 1) Levende of dode vissen kunnen gevaarlijke visziektes verspreiden. Zet een gevangen vis daarom alleen terug in het water waar je hem gehaakt hebt.
- 2) Het materiaal dient geschikt te zijn voor de beoogde vissoort, let hierbij op dat:
  - a) De vis alleen in de bek wordt gehaakt en de haak niet kan 'inslikken'
  - b) De lijn niet onnodig breekt (gebruik sterk genoeg materiaal)
  - c) De dril zo kort mogelijk duurt
  - d) Eventuele verwondingen zoveel mogelijk worden voorkomen
- 3) De vis dient zorgvuldig worden geland, tijdens het onthaken moet de vis voldoende ondersteund worden zonder echter in de vis te knijpen

Gebruik van Lood

Lood is gevaarlijk voor mens en dier. Daarom is het belangrijk om hier zorgvuldig mee om te springen.

- Gebruik bij voorkeur zacht (knijp-)lood. Deze kan je gemakkelijk van je lijn halen om te hergebruiken.
- Wanneer je kunstaas gebruikt waarin lood verwerkt is, maak dan gebruik van een kunstaasredder. Als je vast komt te zitten kan je je kunstaas alsnog recupereren.
- Lood dat je niet meer gebruikt deponeer je best bij het klein gevaarlijk afval.

Tegenwoordig zijn er veel evenwaardige alternatieven die het lood kunnen vervangen. Gebruik daarom bij voorkeur gietijzer, mineraal of composiet als loodvervanger.

Gebruik van een leefnet

Gebruik een leefnet alleen als het nodig is, anders liever niet. Hoewel het gebruik van een correct opgesteld leefnet niet schadelijk is, is het wel nadelig voor het welzijn van de vis.

Gebruik van een leefnet

- De vis dient zo kort als mogelijk in het leefnet bewaard te worden.
- Zet niet teveel vissen in het leefnet, dit heeft een negatieve invloed op het welzijn.
- Er moet zich een zo groot mogelijk deel van het leefnet in het water bevinden. Zo kan de vis zoveel mogelijk watervolume benutten.
- Golven mogen geen vat hebben op de vissen die zich in het leefnet bevinden.
- Het leefnet dient bij voorkeur horizontaal opgesteld te zijn.
- Bij het leegmaken dient men voorzichtig met de vissen om te springen.

Bij de aanschaffing van een leefnet let men best op volgende zaken:

- Voldoende hoepels om het net 'open' te houden
- Minimale diameter van 40cm

- Een lengte van 2 meter of meer
- Een maaswijde van maximaal 6mm
- Gemaakt van zacht materiaal, knooploos

Gebruik van een bewaarzak of drijvende weegzak

- Een goede bewaar- en weegzak is ruim, comfortabel en laat een goede doorstroming toe.
- De plaats waar de bewaarzak of weegzak te water wordt gelaten is voldoende diep, schoon en vrij van plantengroei. Hiernaast dient hij altijd in zuurstofrijk water geplaatst te worden
- Gebruik de drijvende weegzak (recovery sling) enkel om de vissen even tot rust te laten komen. Bijvoorbeeld om een onthaakmat, weeg- en cameramateriaal klaar te zetten.
- Bewaar maximaal één vis per zak. Indien meerdere bewaar- of weegzakken in gebruik zijn dienen deze op voldoende afstand van elkaar te water worden gelaten. Dit om het zuurstofpeil voldoende hoog te houden.
- Let bij het plaatsen en ontnemen van de vis uit de bewaar- of weegzak dat de staart en vinnen in het verlengde liggen van hun lichaam. Een bewaar- of weegzak dient niet als een onthaakmat, deze dienen altijd in combinatie met elkaar gebruikt te worden.
- Bij bevestiging van de bewaar- of weegzak dient deze met minstens één bankstick vastgemaakt te worden. Dit in combinatie met een (staal)kabel die ongedierte niet kunnen overbijten. Hiernaast dient een drijver aan de zak bevestigd te zien. Moest de zak loskomen, kan deze via de opvallende drijver nog teruggevonden worden.

Sportvisserij Vlaanderen is steeds bereid verduidelijking te geven in verband met de gedragscodes omtrent de hengelsport.

Hiernaast verwijzen wij jullie tevens graag door naar onze verschillende aangesloten federaties, doordat zij gespecialiseerd zijn in bepaalde vissoorten en bijhorende visserij kunnen zij onderbouwde antwoorden/oplossingen bieden aan al jullie vragen.

GEDRAGSCODE PERSONEEL & BESTUURDERS

Deze gedragscode moet door elk personeelslid ondertekend worden.

Art. 1. GRONDBEGINSELEN

Elk personeelslid handelt zo dat de belangen en de waarden van de sportieve vrijetijdsbesteding en van Sportvisserij Vlaanderen of zijn leden niet worden geschaad dan wel in twijfel kunnen worden getrokken.

Ieder personeelslid handelt eerlijk, onafhankelijk, onpartijdig, discreet, ethisch en niet gedreven door eigenbelang. Het personeelslid vermijdt elke situatie die tot belangenvermenging aanleiding kan geven.

Ieder personeelslid kan verplicht worden verantwoording af te leggen over zijn naleving van deze gedragscode.

Elk personeelslid:

- Neemt altijd de voorschriften van goede zeden, wellevendheid en welvoeglijkheid in acht;
- Kent het huishoudelijk reglement van Sportvisserij Vlaanderen (zie <https://www.sportvisserijvlaanderen.be/goed-bestuur>);
- Eerbiedigt andermans politieke, filosofische of godsdienstige overtuigingen.
- Respecteert het arbeidsreglement;
- Onthoudt zich van elke vorm van fysiek of verbaal geweld, racisme pesterijen, intimidatie en ongewenst (seksueel) gedrag op het werk;
- Pleegt geen inbreuken op de wetgeving dierenwelzijn, visserijwetgeving of de milieuwetgeving;
- Heeft geen belangen die onverzoenbaar zijn met de belangen van Sportvisserij Vlaanderen; en
- Handelt integer.

Art. 2. BELANGENCONFLICTEN

Artikel 3.4 uit het intern reglement is integraal van toepassing op het personeel. In die bepaling wordt 'bestuurder' gelezen als 'personeelslid'. Het personeelslid kan onmogelijk autonoom beslissen over een belangenconflict.

Het personeelslid onttrekt zich van elke verdere bespreking en besluitvorming omtrent de te nemen beslissing.

Art. 3. GESCHENKEN

Volgende regels zijn van toepassing op geschenken die aangeboden worden aan personeelsleden:

- Geschenken in de vorm van geld (contact of digitaal) worden nooit aangenomen. Een waardebon wordt niet gezien als geld, maar als geschenk.
- Geschenken met een geschatte waarde tot en met € 50 moeten binnen de 7 dagen na ontvangst gemeld te worden aan het Bestuursorgaan.
- Geschenken met een geschatte waarde van meer dan € 50 mogen niet aanvaard worden.

Art. 4. VERGOEDINGEN VOOR UITGAVEN EN ONKOSTEN

- Uitgaven en onkosten worden uitsluitend vergoed als de hoogte en de functionaliteit ervan kunnen worden aangetoond.
- Een personeelslid declareert geen kosten die reeds op andere wijze worden vergoed.
- Declaraties worden afgewikkeld volgens een daartoe vastgestelde administratieve procedure en worden voorgelegd aan het Bestuursorgaan ter goedkeuring.
- Uitnodigingen voor reizen, werkbezoeken en dergelijke op kosten van derden worden altijd voorgelegd aan het Bestuursorgaan. Ze worden onder meer getoetst op het risico van belangenvermenging. Het belang van de reis voor Sportvisserij Vlaanderen is doorslaggevend voor de besluitvorming omtrent de toestemming.

Art. 5. GRENDOVERSCHRIJDEND GEDRAG

Een personeelslid neemt (meldingen van) onbehoorlijk of grensoverschrijdend gedrag ernstig.

Een personeelslid spant zich in om het onderwerp integriteit bespreekbaar te maken en te houden.

Het personeelslid zorgt voor een bepaalde mate van alertheid in de organisatie voor onbehoorlijk of grensoverschrijdend gedrag en stimuleert het melden ervan. Een personeelslid zal zijn (bestuurs-)taken correct uitvoeren zodat geen gelegenheid ontstaat voor grensoverschrijdend gedrag.

Een personeelslid zal meewerken aan het intern of extern (voor)onderzoek en de interne tuchtprocedure die naar aanleiding van een aangifte m.b.t. grensoverschrijdend gedrag bij een tuchtcommissie of onderzoeksinstantie aanhangig is. Het personeelslid zal gevolg geven aan een oproeping voor de tuchtcommissie, zoals uitgewerkt in het tuchtreglement van Sportvisserij Vlaanderen.

Het bijzonder tuchtreglement grensoverschrijdend gedrag (bijlage 2 bij het intern reglement) is onverkort van toepassing op het personeel.

Wanneer in de gedragscodes verwijzingen zijn naar grensoverschrijdend gedrag, dan houdt dit volgende zaken in, maar is niet gelimiteerd tot:

- **Psychisch grensoverschrijdend gedrag:**
Dit is elke vorm van grensoverschrijdend gedrag waarbij een persoon psychisch wordt bedreigd of aangevallen. Dit zijn ongewenste handelingen waarbij je wordt gekleineerd, vernederd, uitgescholden, tot zondebok gemaakt, afgewezen, geïsoleerd en bedreigd, genegeerd, geen aandacht en steun krijgen of elke andere behandeling die het gevoel van identiteit, waardigheid en eigenwaarde kan verminderen.
- **Seksueel grensoverschrijdend gedrag:**
Dit is elke vorm van ongewenst verbaal, non-verbaal of lichamelijk gedrag met een seksuele connotatie dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van een persoon wordt aangetast of een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende omgeving wordt gecreëerd.
Dit gaan van seksuele intimidatie (o.a. ongewenste seksistische opmerkingen, uitschelden, nafluiten of naropen, intieme en opdringerige vragen, obscene gebaren en geluiden, ongevraagd filmen,...) tot seksueel misbruik waar je onder dwang opdringt tot een fysieke daad (o.a. opzettelijk betasten van de penis, vagina, kont, borsten, billen, ongewenst zoenen bij een persoon die hiervoor geen toestemming geeft of niet in staat is om toestemming te geven of te weigeren) naar seksueel geweld (o.a. poging tot verkrachting en verkrachting).
- **Fysiek grensoverschrijdend gedrag:**

Dit is elke opzettelijke en ongewenste handeling waarbij een persoon fysiek wordt bedreigd of aangevallen die fysiek trauma of letsel veroorzaakt, waaronder zaken als ongepaste trainingsbelastingen, gedwongen dopinggebruik, verplicht trainen wanneer men pijn lijdt, slaan, schoppen, bijten, toebrengen van brand- of snijwonden, krabben, schudden,...

- **Verwaarlozing:**

Dit is het verzuim van een coach of een andere persoon met een zorgplicht jegens een sporter of andere betrokkene binnen de club om een minimumniveau van zorg aan de ander te verlenen, waardoor schade wordt veroorzaakt, schade kan worden veroorzaakt of een dreigend gevaar voor schade ontstaat. Hierbij denken we aan inadequate medische zorg geven, inadequate begeleiding en ondersteuning, gebrek aan geschikt materiaal en onveilige sportomstandigheden zoals het niet toepassen van sportveiligheidsuitrusting en -regels in de trainings- en wedstrijdgeving.

- **Pesten:**

Bij pesten zien we ongewenst, herhaald en opzettelijk agressief gedrag optreden, meestal onder leeftijdsgenoten en gekenmerkt door een ongelijke (of als ongelijk ervaren) machtsverhouding.